

RÅD OCH SKÖTSELANVISNING VID KOMPOSTERING AV LATRIN

Broschyrens Innehåll:

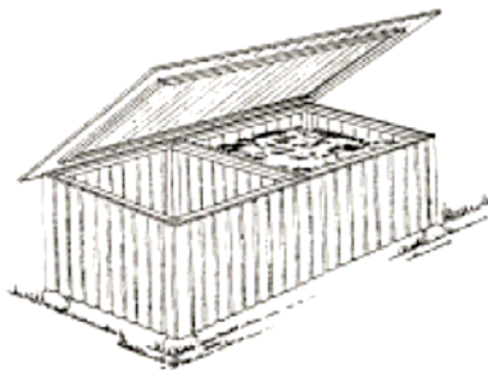
Kompostbehållare
Placering av komposten
Skötsel av latrinkomposten
Om problem uppstår

Ur miljösynpunkt är kompostering av latrin fördelaktigt. En bra fungerande kompost sluter kretsloppet och ger ett näringsrikt jordförbättringsmedel. Dessutom minskas transporter. Att kompostera är inte svårt, men det krävs intresse och kunskap för att kompostera på rätt sätt. Komposteringen måste ske så att hygieniska risker eller sanitära olägenheter inte uppstår. Latrin kan sprida smitta, och därför måste hanteringen ske på ett riktigt sätt. Skriftlig anmälan ska göras till miljö- och byggnadsnämnden för att få kompostera latrin.

KOMPOSTBEHÅLLARE

En latrinkompost kan köpas i handeln, exempelvis välsorterade varuhus, byggmarknader och VVS butiker. Till vissa typer av toaletter medföljer en latrintunna som är lämplig för kompostering. I latrinkomposten komposterar du toalettavfall från förmultningstoaletter. Torrtoaletten kan oftast utrustas med urinseparering. Fördelen med att separera urinen är att toalettavfallet blir torrare och luktar mindre. Man kan också samkompostera toalettavfallet med matavfall och trädgårdsavfall. För att kompostera matavfall krävs anmälan till Tekniska nämnden i Tanums kommun.

Trälådor med plastbotten

Komposten ska minst uppfylla nedanstående krav:

- Komposten ska vara av tåligt material (obs undvik impregnerat trä)
- Komposten ska ha tät botten, regntätt lock och vara utformad så att skadedjur inte kan ta sig in.
- Komposten ska vara ventilerad (ventilationen ska förses med insektsnät)
- Komposten ska bestå av minst två behållare eller vara tvådelad så att behållarna kan användas växelvis.

Latrinkomposten ska klara följande volymkrav:

Samkompostering

Fritidsboende	2 behållare à 500 L	totalt 1 000 L
Permanentboende	2 behållare à 750 L	totalt 1 500 L

Enbart latrinkompostering

Fritidsboende	2 behållare à 350 L	totalt 700 L
Permanentboende	2 behållare à 680 L	totalt 1360

PLACERING AV KOMPOSTEN

Tänk på att kompostering kräver mer plats än vad behållarna tar. Ett kärl/torrt förvaringsutrymme för strömedel är bra att ha nära till hands samt att man måste ha svängrum när behållarna ska tömmas.

Placera komposten:

- Ovan mark på den egna tomten
- Ej närmare tomtgräns än 4,5 meter.
- Lättåtkomlig vintertid
- I bekvämt avstånd till toalettutrymmet

SKÖTSEL AV LATRINKOMPOSTEN

För att få en lätthanterlig produkt att tömma i komposten bör komposteringen förberedas redan i latrinkärl/behållaren inne i toalettutrymmet. Toalettavfallet måste varvas med material som suger upp vätska, t ex torvströ, torvmull, barkmull, flis, kutterspån mm. I botten på toalettbehållaren läggs ett lager strömedel på minst 1 dm. Under användningens gång tillför man därefter strömedel.

Vid kompostering av latrin används en behållare i taget. Den andra står under tiden i vila. Under denna tid sker en avdödning och nedbrytning av eventuella sjukdomsframkallande sjukdomar. Vid igångsättande skall rikligt med strömedel läggas i kompostens botten. För att komposteringsprocessen ska fungera är syre nödvändigt. Vid varje tömning av avfall i latrinkomposten ska redan ilagt avfall röras om och nytt strömedel tillsättas. En omblandning i komposten är även nödvändig för att få en tillräcklig avdödning av bakterier i exempelvis hörnen där temperaturen är lägre än i mitten av komposten.. Omblandningen effektiviserar även förmultningsprocessen genom att det färskt avfallet kommer i kontakt med det redan förmultnade avfallet som innehåller stora mängder nedbrytare/mikroorganismer.

Komposterat latrin ska förvaras i minst 6 månader, men helst ett år. Omhändertagandet ska ske på den egna tomten. Slutprodukten är en näringsrik mull som bör blandas upp med jord innan den används. Spridning ska ske på vår och sommar då växterna har störst behov av extra näring. Spridning ska ej ske i direkt närhet till vattentäcker.

OM PROBLEM UPPSTÅR

Fastighetsägaren är alltid ansvarig för kompostens skötsel och funktion samt att komposten inte medför någon olägenhet. Problem som eventuellt uppstår med komposten kan alltid åtgärdas.

Flugor och larver - Latrin som ligger för ytligt lockar till sig flugor som lägger ägg i materialet. Blanda nytt material med gammalt och täck med strö så att flugor inte kommer åt att lägga ägg.

Komposteringsprocessen tar normalt död på ägg och larver, men larverna kan hinna vandra till områden i komposten med lägre temperatur, exempelvis i kompostens hörn. Omrörning är viktig för att fördela värmen i komposten som då även når ut i hörnen på komposten.

Lukt – Om komposten är för blöt, kompakt eller innehåller för mycket kväverikt material kan komposten börja lukta. Tillsätt strömaterial och rör om.

Lakvatten – Lakvatten får inte dräneras bort. Det kan innehålla bakterier och är mycket näringsrikt. Tillsätt strömedel och rör om.

Förekomst av myror eller komposten är grå till färgen – Komposten är för torr. Fukta komposten med vattenkanna.

Avstannad process – Har den biologiska processen avstannat kan det bero på att komposten är för blöt eller för torr. Blanda i strömedel eller fukta lätt. Under vinterhalvåret avtar eller avstannar processen helt för att återupptas till våren när vårvärmen får temperaturen att stiga i komposten.

Tanums kommun

Postadress: Tanums kommun 457 81 Tanumshede

Telefon: 0525-18 000 vxl